

ELAN**naša
smučina**

LETNIK 15

ŠTEVILKA 1

15. JANUAR 1976

**Franci Cvenkelj
prejel Bloudkovo plaketo**

Samo 36 najzaslužnejših športnih delavcev iz vse Slovenije je prejelo ob novem letu v Velenju to najvišje priznanje. Med njimi tudi naš sodelavec Franci Cvenkelj. Čestitamo!

Ob novem letu

Izteklo se je jubilejno leto, ko smo proslavili 30-letnico osvoboditve in ustanovitve naše delovne organizacije. Z veseljem in ponosom gledamo na težko, a uspešno pretečeno leto. Velike naloge, ki smo si jih zastavili, smo kljub mnogim neznankam v začetku leta uspešno opravili. Ob reorganizacijskih in kadrovskih spremembah v kolektivu smo bili kos zaostrenim pogojem gospodarjenja. Dosežki so rezultat velike enotnosti celotnega

kolektiva, pretežne pridnosti in pri-zadevnosti zaposlenih in podpore samoupravnemu, družbeno-političnemu in upravnemu vodstvu, ki je vlagalo vse svoje znanje in napore v to, da bi se smer rezultatov iz prejšnjih let spreobrnila.

Ob neznatnem povečanju zaposlenih na neposrednih delovnih mestih, ob zmanjšanju števila zaposlenih izven neposredne proizvodnje, nam je uspelo doseči približno za četrtino večjo proizvodnjo kot v

preteklem letu, izvoz pa smo celo presegli v predvidevanjih tako, da ga je vrednostno približno za 41 % več kot v preteklem letu.

Protj koncu leta je proizvodnja iz meseca v mesec rušila lastne rekorde. Pojavljale so se vedno večje številke, ki jih Elan prej ni poznal. V prodaji je prišlo še do večjega povečanja tako, da smo prvič uspeli ne samo prodati celotne proizvodnje, temveč tudi za nekaj delov zmanjšati zaloge iz preteklih let. To smo med drugim dosegli v proizvodnji, ko smo neposredno pričeli — in to vedno bolj — povezovati osebne dohodke z delovnimi rezultati najprej po dejavnostih, v naslednjem obdobju pa tudi znotraj dejavnosti v različnih oddelkih. Tako smo se odlepili z dna tabele osebnih dohodkov, zaposleni so bolj zadovoljni pa tudi poslovni uspehi so porastli.

Velike zasluge pri tem imajo tudi vodstva dejavnosti, ki so se z mnogo volje in naporov uspešno vključila takoj po svojem imenovanju sredi leta v borbo za dobre rezultate.

Kot delavce v neposredni proizvodnji, je potrebno pohvaliti tudi večino sodelavcev iz pripravljalnih in spremljajočih služb, od nabave, ožje priprave proizvodnje, vzdrževanja, komunalnih dejavnosti, menze itd., do prodaje in skladišč. Vsak je moral nekaj več storiti kot prejšnje leto. Ta naloga se nam bo v tem smislu ponovila tudi v prihodnjem letu. Obveznosti so velike.

Zopet moramo narediti skok, približno takšen kot letos, da bomo potem bolj sproščeno zadihali. Pri tem nam bodo v veliko pomoč tudi naporj naših sodelavcev izven samega sedeža podjetja od Skopja do Ljubljane, pomoč naših zunanjih sodelavcev, mnogih prijateljev, še posebej pa upokoencev, ki z velikim zanimanjem mnogokrat bolj kot nekateri zaposleni spremljajo in pričakujejo naš skupni uspeh.

Ta uspeh bo podan s še vnaprejšnjim dobrim delom celotnega kolektiva, skozi priznanja za našo kvaliteto, ki jo moramo še kar naprej izboljševati in z mednarodnimi uspehi na področju kvalitete. Med te prav gotovo v prvi vrsti spadajo tudi tekmovalni uspehi na naših proizvodih, v kar bomo v prihodnosti vlagali še več sredstev. Prodajni uspehi, ko n. pr. lažje prodajamo višje kvalitetne smuči, nas v tem opravičujejo.

Ko se danes zavedamo, da bomo morali v prihodnjem letu še bolj umno gospodariti in še z večjo delovno zavzetostjo delati, si obenem voščimo temu dobremu in boljšemu delu primerne boljše poslovne rezultate, da bi s tem omogočili in zagotovili vsakemu Elanovemu članu še boljše življenje, večje zadovoljstvo in gnetnejšo osnovo.

Zelimo si tudi zdravje, družinsko varnost in srečo s spoštovanjem slehernega, ki si prizadeva biti dober član našega kolektiva in družbene skupnosti.

Letošnja prva Stenmarkova zmaga v Vipitenu. Levo je Hansi Hinterseer, desno Pjero Gross

Letna konferenca OOKZ Elan

12. decembra je bila v podjetju konferenca OOKZS Elan Begunje. Konferenca je poleg 32 članov ZK udeležil tudi sekretar občinskega komiteja tov. Bohinec.

Konferenco je otvoril sekretar OOKZS Elan tov. Zajc Bojan. Po izvolitvi organov konference je sekretar podal poročilo o dvoletnem delu organizacije in oceno družbenopolitičnih razmer s strani izvajanja stabilizacijskih programov.

Iz poročila sekretarja tov. Zajca se ugotavlja, da organizacija ZK v podjetju šteje 44 članov oz. 4,7 % z ozirom na število zaposlenih v podjetju. Članstvo je vsekakor prenizko. Ugotovljeno je bilo tudi, da se člani ZK vključujejo na različnih družbenopolitičnih in gospodarskih dogajanjih v podjetju in izven podjetja. Seveda pa se kritično ugotavlja, da dela samo dobra tretjina članstva, medtem ko je velik del komunistov, ki se nikjer ali zelo malo aktivno vključujejo v razne oblike družbenopolitičnega življenja.

Iz poročila je bilo razvidno, da je bila organizacija ZK sorazmerno zelo aktivna — bilo je 12 rednih sestankov, 7 izrednih sestankov skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, medtem ko je sekretariat imel 46 rednih sestankov. Na sestankih organizacije, sekretariata in skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v OZD so se v bistvu obravnavale vse tekoče in aktualne družbenopolitične in gospodarske zadeve iz življenja in dela naše OZD. Ugotavlja se, da je OOKZ sodelovala pri vseh bistvenejših zadevah in s svojimi odločitvami in stališči mnogo prispevala k reševanju aktualnih in perečih problemov v podjetju in izven podjetja.

Delo osnovne organizacije ZK v preteklem mandatnem obdobju je bilo tesno povezano s pomembnimi dogodki, kot je bil 7. kongres ZKS, 10. kongres ZKJ ter v nadaljevanju še pomembna 4. seja predsedstva CKZKJ in 10. seja CKZKS. Na teh pomembnih političnih manifestacijah je bila dejansko začrtana nadaljnja pot izgradnje naše socialistične družbe, s tem pa tudi dela naše osnovne organizacije ZKS.

Ena izmed najpomembnejših nalog dela naše OOKZ je bil pristop k izvajanju stabilizacijskega oz. sanacijskega programa v letu 1974. Verjetno je vsem znano, da smo v lanskem letu tj. v letu 1974 zaključili 3/4-letje z negativnim poslovnim rezultatom, kar je postavljalo pred družbenopolitične organizacije, samoupravne organe, vodstvo podjetja in celotni kolektiv izredno težko nalogo, kako pristopiti k stabilizacijskemu programu. V zvezi s stabilizacijskim programom, se je tudi pristopilo k reorganizaciji podjetja. Z novo reorganizacijo, kakor tudi vzporedno s samoupravnim organiziranjem, so se v OZD napravile tudi bistvene spremembe v načinu dela. Danes je povsem jasna ugotovitev, da je nova reorganizacija, čeprav še ni v celoti izvedena dala tiste rezultate, ki vodijo v boljše poslovne rezultate. Lahko tudi trdimo, da je celotni kolektiv podprl napore vodstva podjetja, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v prizadevanju za izvajanje vseh ukrepov, ki so imeli cilj izboljšanja gospodarskega stanja OZD.

Naša organizacija je med drugim obravnavala sistem delitve OD in zavzela negativno stališče do osebne ocene, nadalje vprašanje religije, dela v tednu komunistov, proslavo 30-letnice obstoja podjetja itd.

V poročilu sekretarja je bilo tudi govora o nerešenih vprašanjih, katere organizacija ni uspela rešiti ali smo pri reševanju istih pristopili premalo odločno. Vsekakor se je naša organizacija premalo posvetila vprašanju povečanja članstva ZK. Premajhna je bila podpora ostalim družbenopolitičnim organizacijam v podjetju, kakor tudi novi samoupravni organiziranosti, predvsem delu delovnih skupin in zborov.

Ob zaključku poročila je bila tudi podana informacija o pozitivni oceni naše organizacije s strani ob-

činskega komiteja ZKS Radovljica.

Po poročilu tov. sekretarja se je razvila obširna diskusija v kateri so se člani organizacije dotaknili bistvenejših vprašanj dosedanjega dela organizacije, obenem pa tudi nakazali vse probleme in naloge, ki stojijo pred organizacijo v bodoče.

Konferenco je pozdravil tudi sekretar občinskega komiteja tov. Bohinec. V svoji diskusiji se je dotaknil dela naše organizacije ter to delo povezal tudi z delom družbenopolitičnih organizacij v občini, kakor tudi notranjih in zunanjih političnih dogodkov, s katerimi mora biti organizacija tudi seznanjena.

Po razpravi so bile volitve novega sekretariata in sekretarja. Za novega sekretarja je bil izvoljen tov. Vidic Miran, člani sekretariata pa Pintar Alojz, Zajc Bojan, Janez Janec, Jagodica Stane, Renko Anton, Stunkovič Franjo, Kozelj Viktor, Peinkicher Matevž.

Pred novim sekretarjem in sekretariatom stoji predvsem v sledeči mandatni dobi naloga, kako čimbolj aktivno in uspešno vključiti našo organizacijo pri reševanju vseh družbenopolitičnih in gospodarskih dogajanj v podjetju, ki imajo cilj boljše gospodarjenje naše OZD.

Z. B.

Ocena gospodarjenja v letu 1975

Cepnav poslovno leto 1975 še ni bilančno zaključeno, je prav, da damo oceno gospodarjenja.

Predvidoma je bil letni plan celotne prodaje dosežen in celo presežen za dobre 3 %. Od tega bo prodanega na domačem trgu 57 %, ostanek 43 % pa v izvozu. Istočasno pa če primerjamo oceno za leto 1975 z doseženo prodajo v letu 1974 ugotovimo, da bo celotna prodaja povečana skoraj za 34 %.

Od celotnega izvoza bo prodano na konvertibilno področje 90 % izdelkov, ostalih 10 % pa na klirinško področje. Da bo slika popolnejša, naj navedemo podatek zunanje trgovinske menjave, da bo za potrebe proizvodnje uvoženega repromateriala za 60 % vrednosti doseženega izvoza.

Plan proizvodnje je bil ocenjeno nekaj % presežen.

Problemi, ki so nastopali in še nastopajo posebno v proizvodnji, povzročajo ponekod večje izpade od planiranih: pomanjkanje delov-

njem trgu do 5 %, kar pri drugih proizvajalcih ni slučaj.

V preteklem letu je bilo izkoriščenih precej notranjih rezerv, kar se posebej odraža pri indirektnih stroških, medtem ko bodo direktni, na katere ne moremo sami vplivati, porasli predvidoma za okrog 30 do 35 % od lanskega leta, tako da bodo skupni stroški ob koncu leta cca 2 % večji od planiranih.

Stimulativnejše nagrajevanje po oddelkih, je k temu tudi doprineslo pozitivni delež.

Likvidnost je v zadnjem času izboljšana.

nov S din, lansko leto v tem času je imel Elan izgubo.

Plačilo amuitet za leto 1975 ni bil in niti ne bo problem za leto 1976.

Sanacijski krediti so odobreni, koristili pa se bodo v prihodnjem letu za odpravo ozkih grl in modernizacije tehnološkega procesa.

Novih investicij ne bo razen tekočih zadev in tistih, ki jih predvideva sanacijski program.

Zakonske obveznosti stalno naraščajo, tako da nastaja vprašanje, do kakšne višine jih bo podjetje zmoglo.

ELAN

ne sile, predvsem v KO, nadalje izpadi zaradi boleznih in porodniških dopustov, predvsem v lakirnici, kar se skuša odpraviti z uvajanjem nove tehnologije lepljenja zgornjih oblog. Postavljen je tudi strožji režim v sodelovanju z zdravstvenim osebjem in lastni ambulantni glede sprejemanja v stalež. Večja problematika je pri prodaji smučí na domačem trgu zaradi slabe zime — pomanjkanja snega, izpadi pri prodaji čolnov za izvoz (primer SSSR zaradi prepozne dobave Volvo motorjev — težave pri uvozu njih dovoljenj), kar bo povzročilo cca 52.000 dolarjev izpada. Sicer teče prodaja čolnov izjemoma tudi v zimskem času v redu, zaradi ugodnejšega načina kreditiranja kupcev.

Prodaja telovadnega orodja je tekla slabše zaradi obveznih depozitov, kar pa bo po novem zakonu odpadlo in se s tem pričakuje večji plasman.

Analiza kaže, da je v svetu v letošnji sezoni prodaja smučí cca 10 odstotkov manjša, v Elanu pa bo cca 25 % večja od lanskega leta z dvigom renomeja Elana zaradi rezultatov svetovno znanih smučarjev, ki vozijo Elanove smučí, čeprav smo dvignili cene na zuna-

Občinska delovna skupina preverja naše stabilizacijske ukrepe. Vodi jo predsednik SOB Radovljica, tov. Polde Pernuš.

Pozitivno je tudi to, da smo v odnosu na povečanje proizvodnje v preteklem letu porabili relativno manj kreditov za obratna sredstva. Povprečni OD se gibljejo v višini 3.150 din.

Ostanek dohodka v desetih mesecih se ugotavlja na cca 300 milijonov.

Stanovanjska problematika se rešuje na večjih področjih, posebno izdatna je pri dodeljevanju kreditov za individualno gradnjo za poslenih. Elan se je tudi povezal s krajevno skupnostjo Begunje v zvezi s perspektivno stanovanjsko izgradnjo na tem področju.

Pomemben obisk

DELEGACIJA RUSKEGA OLIMPIJSKEGA KOMITETA V ELANU

Med prazniki so nas obiskali člani olimpijskega komiteta iz SSSR Konstantin LOGATCHEV in Vladimir KOVALJ v spremstvu tov. Blažičeva, svetnika ambasade v Moskvi.

V Elan jih je pripeljal predstavnik Smučarske zveze Jugoslavije, tov. DRAGOVIC in predsednik Smučarske zveze Slovenije tov. Janez KOCJANCIC.

Pogovarjali so se o letni olimpiadi v Moskvi 1980.

Gospodarski načrt za leto 1976 OZD Elan

Gospodarski načrt je instrument upravljanja in vodenja podjetja. Iz leta v leto postaja pomembnejši, saj je izdelava načrtov postala poleg pravic tudi dolžnost vsake delovne skupnosti. Izhodišča za gospodarski načrt so temeljnega pomena, ker morajo izražati CILJE in poslovno politiko, s katero želimo oziroma moramo doseči postavljene cilje v poslovnem letu. Zagotoviti nam morajo bbstoj podjetja, njegovo normalno rast in v tem tudi sredstva za plačevanje obveznosti izven podjetja in v njem samem ter sredstva za obnavljanje, kakor tudi za družbeni standard.

Doseči cilje je temeljna pravica in dolžnost vsakega člana delovne skupnosti v horizontalni, predvsem pa vertikalni smeri.

Pri določanju izhodišč gospodarskega načrta podjetja moramo izhajati iz naslednjih osnov:

- smernic, ki jih določajo družbeni plani,
- srednjeročnega in dolgoročnega razvojnega načrta podjetja
- dosežkov iz preteklega obdobja in ocene tekočega leta
- potreb trga ter možnosti izdelave v določenem planskem poslovnem letu.

Družbeni plani razvoja določajo naslednje stopnje rasti za leto 1976:

	Obč. Rad.	SR Slovenija
— družbeni proizvod	7,6 %	7,5 %
— produktivnost	5,3 %	5,0 %
— zaposlenost	2,3 %	2,5 %

Težnjam vesplošnega izboljšanja notranjega stanja OZD ELAN je prirejen letošnji gospodarski načrt. Postavljeni so cilji in zadana so osnoda razmerja.

Osnovni cilji:

- Doseganje soodločanja zaposlenih pri ukrepih, odgovornostih in rezultatih.
- Vskladitev proizvodnje s prodajnimi možnostmi.
- Poslovno je potrebno doseči tržno miselnost pri gospodarjenju v podjetju.
- Povečati produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost na zaposlenega.
- Doseči še tesnejšo povezavo med nagrajevanjem in poslovnimi rezultati.
- Vsaka dejavnost mora sama pokrivati svoje obveznosti, kar pomeni, da mora vsaka sama sebe preživljati.

Gospodarski načrt je obravnavalo 37 delovnih skupin in 5 zborov in je tik pred sprejemom na delavskih svetih kot sledi:

a) Absolutne vrednosti izhodišč

Zap. št.	Element	Indeks	
		75/74	76/75
1.	PRODAJA PROIZVODOV IN STORITEV	115	128
2.	Trg. blago, mat. in odp.	349	136
3.	Izredni prihodki	77	—
4.	CELOTNI DOHODEK	125	127
5.	Direktni stroški	130	127
6.	Znesek pokritja	120	127
7.	Indirektni stroški	115	122
8.	Finančni rezultat	—	228
9.	PROIZVODNJA — DIS	135	103
10.	Dejavnost smuči	141	102
11.	Dejavnost telovadnega orodja	123	109
12.	Dejavnost plastike	168	124
13.	Ostalo	68	—
14.	STROŠKI	131	106
15.	Direktni stroški	137	105
16.	Indirektni stroški	124	108
17.	Bruto masa OD	132	109
18.	ZAPOSLENOST	104	100
19.	INVESTICIJE	—	—
20.	Izvoz v US dolarjih	142	110
21.	Stopnja pokrivanja	96	100
22.	Prag rentabilnosti	120	122
23.	Varnostna marža	—	228
24.	Stopnja varnostne marže	—	180
25.	Stopnja finančnega rezultata	—	180
26.	Proizvodnja na zaposlenega	129	103
27.	Mesečni neto OD na zaposlenega	125	109

Vsi obravnavani direktni stroški zajemajo izdelavni material in izdelavne OD za vsa tri obdobja.

b) Količinski načrt proizvodnje in prodaje

Zap. št.	Proizvod	Indeks	
		Realizacije/proizvodnje	
1.	Smuči skupaj	106	139
2.	— Lesene	109	109
3.	— Les. plastika	99	99
4.	— Plastika	131	131
5.	— Polna plastika	—	—
6.	— Plastika — metal	102	102
7.	— Metal	100	100
8.	— Ostale smuči	171	171
9.	Smučarske palice	125	125
10.	Sani	100	100
11.	Čolni	100	100
12.	Lestve	102	102

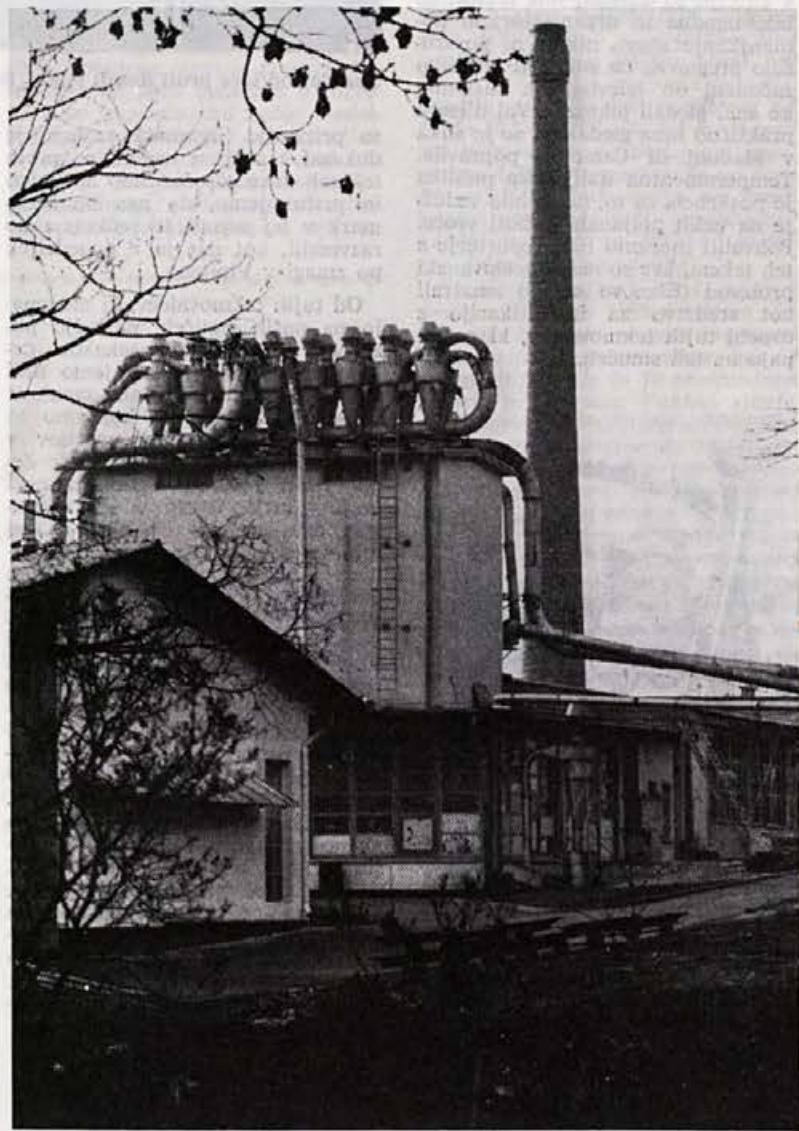
Postavljena predvidevanja bazirajo na ekonomskih gibanjih doma in v svetu, izhajajoč iz pokazateljev preteklih dveh let in tendence za plansko poslovno leto. Vsekakor lahko pričakujemo še vedno negativne zunanje odraze tudi v našem podjetju, katere pa bomo le s posluhom, elastičnostjo in skrajnimi napor ter odgovornostjo eliminirali ali pa vsaj ublažili. V tej zvezi je podjetje v letu 1974 izdelalo stabilizacijski program, katerega sestavni del je tudi gospodarski načrt za leto 1976. Navedemo naj neka osnovnih ukrepov iz stabilizacijskega programa, ki bodo delovali pri doseganju postavljenih ciljev:

— V največji meri je potrebno izkoristiti vse surovine in materiale, ki so že dalj časa na zalogi in nas do sedaj samo finančno obremenjujejo.

— Stroške za materialne in ostale neposredne stroške za proizvodnjo, je potrebno nadzirati in doseči stimulacijo proizvodnje za materialne prihranke.

— Za posredne stroške je potrebno sprejeti proračun splošnih stroškov, za kar so postavljene odgovorne osebe za realizacijo posameznih vrst teh stroškov.

— Povsod je potrebno dvigniti produktivnost na zaposlenega. Ker pa je ocenjeno, da bi s povečano produktivnostjo uspeli povečati v planskem letu tolikšno količino smuči, ki bi jih s težavo plasirali na trg, je zato

postavljeno načelo, da bi po številu smuči ostali na planiranem obsegu s tem, da se izboljšuje struktura, število zaposlenih pa, ki bi jih v tej dejavnosti sprostili, lahko uporabili za hitro reagiranje za potrebe na tržišču, da ne bi prihajalo do rednih ponavljajočih zamud v dobavi. Tržno pa bi bila ta preusmeritev zaposlitve v dejavnostih tam, kjer manjka delavcev za velika naročila.

V kolikor ne dvignemo proizvodnje na planirano višino, ne bodo mogle posamezne dejavnosti kriti splošnih stroškov, ki nastanejo z njenim poslovanjem.

Gospodarski načrt je v celoti zasnovana na oceni, ki ga je možno realizirati ob veliki delovni pripravljenosti vseh zaposlenih. Je pa zelo zahteven, ker je predvideno povečanje proizvodnje in prodaje, kjer bodo za to potrebni veliki naporji vseh in vsakogar, od priprave, nabave, proizvodnje in prodaje za realiziranje teh nalog. Višina planskih obveznosti je izračunana na osnovi potreb s pokrivanjem vseh do sedaj znanih stroškov in obveznosti, ki bodo nastale med letom. To si razložimo lahko na ta način: v kolikor ne bomo dosegli predvidenega obsega proizvodnje, ne bo kritja za stroške v zvezi s poslovanjem in bi bil seveda rezultat neugoden — negativen. Ko pri tem govorimo o »napetih« postavkah, ki jih narekuje naš načrt, je potrebno poudariti posebej, katere od teh postavk so od nas najbolj odvisne in problematične.

Zavrtel se je "Smučarski cirkus" 1975-1976

»Karavana« ali »smučarski cirkus« je že zopet na poti od enega smučarskega središča do drugega, tekme na zasneženih poljanah zopet razburjajo ljubitelje smučanja, zakulisna psihološka vojna se je že močno razmahnila — to bi lahko ugotovili uvodoma v smučarsko sezono.

Priprave na letošnjo olimpijsko smučarsko sezono so bile še bolj temeljite kot vsa prejšnja leta, tako da je vsa smučarska javnost še z večjim zanimanjem pričakovala prve spopade na snežnih poljanah. Dobre snežne razmere že v pripravljalni dobi kakor tudi na prvih tekmah v tej sezoni so prispevale, da se vsaj po tej plati tekmovalci ne morejo pritoževati, češ, da jim vreme ni bilo naklonjeno. Snežne razmere v zimsko športnih središčih, v katerih so dosedaj bile tekme, so bile ugodne in organizatorjem pomankanje snega nikjer ni povzročalo preglavic. Če smo bili nekoliko začudeni ob televizijskih zaslonih, ko smo gledali tekme iz Val d'Isere praktično brez gledalcev, se je slika v Madonji di Campillo popravila. Temperamentna italijanska publika je poskrbela za to, da je bilo vzdušje na belih poljanah še bolj vroče. Pohvaliti moramo tudi reporterje s teh tekem, ker so naš jugoslovanski proizvod (Elanove smuči) smatrali kot sredstvo za identifikacijo z uspehi tujih tekmovalcev, ki nastopajo na teh smučeh.

Ingemar Stenmark: Po tekmi zopet avtogrami

Za nas najbolj zanimivo in obenem razveseljivo je dejstvo, da je Stenmark s polno paro zavozil v novo smučarsko sezono 75/76. Drugi tek veleslaloma v Val d'Isere ter izredni slalom v Vipitenu sta dokazala, da je v polni formi in da je eden od resnih favoritov v boju za svetovni pokal. Kljub tem uspehom pa je Stenmark še vedno ostal skromen. Sam daje izjave, da je glavni favorit za svetovni pokal slej ko prej Thöni, ker je pač vsestranski smučar in edini, ki ima največ šans, da osvoji maksimalno število točk v kombinaciji. Koncem novembra so na Švedskem izvolili v redakciji »Svenska Dagbladet« Stenmarka za športnika leta 1975 na Švedskem. Po 51. letih, kar se ta priznanja podeljuje, je to prvič, da je tako priznanje dobil alpski tekmovalac. To izredno priznanje je samo še povečalo publiciteto Stenmarku na Švedskem ter tako indirektno tudi prispevalo k publiciteti Elana. Da je

Spredaj od leve proti desni: pokal, Stenmark, Impuls in Jur

to priznanje Stenmark zaslužil je dokazal s svojimi uspehi na prvih tekmah nove sezone. Smo optimisti in pričakujemo, da nas bo Stenmark v tej sezoni še večkrat tako razveselil, kot nas je v ponedeljek po zmagi v Vipitenu.

Od tujih tekmovalcev, ki nastopajo na naših smučeh, največjo pozornost posvečamo vsekakor Cehom, od katerih pričakujemo tudi vidnejše rezultate. Zemanu zaenkrat ne gre tako od rok, kot smo to pričakovali na osnovi uspehov v lanskem letu. Dejstvo je, da je Zeman tudi v lanskem letu dosegel svoje vidnejše uvrstitve šele v drugem delu sezone. Upajmo, da bo tudi letos tako. Pri ženskah je situacija znatno boljša. Prvič je Elan osvojil eno točko v svetovnem pokalu, če izvezemo Stenmarka. Daša Kuzmanova je bila v Cortini 10. v slalomu in tako opravičila sloves uspešne tekmovalke iz pretekle sezone, ko je bila zmagovalka cvropskega pokala. Tudi od nje lahko povsem realno pričakujemo še poboljšanje forme in še več uspehov v tekmovalstvu za svetovni pokal. Pred letošnjo tekmovalno sezono nismo pričakovali, da bodo na naših smučeh tekmovali še smučarji iz Sovjetske zveze in Romunije. Vendar so z velikim zanimanjem sprejeli našo ponudbo, tako da večji del sovjetskega moštva, kateri bo po vsej verjetnosti nastopil tudi na Olimpijskih igrah, tekmuje na Elanovih smučeh. Prva tekma, na kateri so nastopili v Val d'Isere sicer ni dala posebnih rezultatov, vendar to tudi od sovjetskih neizkušenih tekmovalcev ne moremo pričakovati. Vendar so dokazali, da so solidno podkovani v smučarskem znanju in da so zagrizeni borci. Za nas je izredno pomembno, da bi sovjetski tekmovalci dejansko nastopali na Olimpijskih igrah na Elanovih smučeh. Tudi romunski tekmovalci so opremljeni z našimi smučmi in najboljše nastopajo z našimi smučmi po tekmah v Zahodni Evropi. Obe ekipi — sovjetska in romunska — tekmuje na manjših tekmah, vsled tega, da bi tekmovalci pridobili čimveč izkušenj, katere bi potem s pridom uporabili na Olimpijskih igrah in dosegli solidne uvrstitve.

novih smučeh. Prva tekma, na kateri so nastopili v Val d'Isere sicer ni dala posebnih rezultatov, vendar to tudi od sovjetskih neizkušenih tekmovalcev ne moremo pričakovati. Vendar so dokazali, da so solidno podkovani v smučarskem znanju in da so zagrizeni borci. Za nas je izredno pomembno, da bi sovjetski tekmovalci dejansko nastopali na Olimpijskih igrah na Elanovih smučeh. Tudi romunski tekmovalci so opremljeni z našimi smučmi in najboljše nastopajo z našimi smučmi po tekmah v Zahodni Evropi. Obe ekipi — sovjetska in romunska — tekmuje na manjših tekmah, vsled tega, da bi tekmovalci pridobili čimveč izkušenj, katere bi potem s pridom uporabili na Olimpijskih igrah in dosegli solidne uvrstitve.

skih igrah in dosegli solidne uvrstitve.

Za presenečenje v letošnji tekmovalni sezoni je poskrbel iranski šah, ki je globoko segel v mošnjiček in financiral smučarsko odpravo Irana v Zahodno Evropo. Poleg iranskih tekmovalcev so pridobili še tekmovalko Matouš iz Italije, katere jim je prinesla že prve točke za svetovni pokal. Vsekakor je to tudi eden od načinov, da se vzbudi pozornost za tako veliko deželo, kjer se s pomočjo petrolejskega denarja izredno hitro razvijajo na vseh področjih.

Glede naših tekmovalcev so si mnenja različna, dočim so reporterji, ki spremljajo tekme, nekoliko razočarani in v takem duhu dobivamo poročila, pa mi sami ne ocenjujemo nastop naših tekmovalcev tako kritično. Zavedati se moramo, da sta uspeha, katere je Križaj dosegel s plasmanom na 7. mesto enkrat in enkrat na 5. mesto v veleslalomu v izredno močni mednarodni konkurenci taki uspehi, kakršne še v zgodovini alpskega smučanja Jugoslavije nismo imeli. Držimo pesti, da bi Bojan uspeha še ponovil tudi na taki tekmi za svetovni pokal in tako osvojil prve točke. To,

da je Gašperšič praktično izpolnil na prvi tekmi olimpijsko normo, nas mora tudi razveseliti, saj vidimo, kako močna je udeležba na vseh teh tekmah. Start Pašovića v tekmah za svetovni pokal ne smemo preveč kritično ocenjevati, ker se moramo zavedati, da Jugoslavlani praktično sploh niso trenirali smuka in da je nastop na tekmah v smuku zgolj oblika za pridobivanje pravice za udeležbo na slalomskih odnose veleslalomskih tekmah v posameznih krajih. Vsekakor bo naša zveza morala glede tega spreminiti politiko in v kolikor bodo tekmovalci še v bodoče morali nastopati na smukih, jim bo potrebno zagotoviti nekaj treninga smuka.

Tudi doma se je tekmovalno kolo zavrtelo. Prve tekme na s snegom bogati Soriški planini so pokazale, da so tekmovalci od cicibanov navzgor dobro pripravljeni za letošnjo sezono. Tudi mi smo lahko zadovoljni z rezultati, ki so doseženi, saj so vsa prva mesta v prvih tekmah osvojena na naših smučeh.

Jugoslovanski skakalci so se skrbno pripravljali po dolgem času v domači Planici in na Pokljuki. Za nekaj dni so se napotili v Avstrijo, da bi spremenili okolje in trenirali še na drugih skakalnicah. Presenečenje tudi pri skakalcih ne manjka, to so pokazale že prve pregledne tekme, kjer mladi silijo v ospredje.

Da bi vse te velike tekmovalne uspehe, ki jih dosegajo tekmovalci z Elanovimi smučmi lahko tudi propagandno izkoriščali, je nujno potrebno, da dobimo čimveč gradiva, vsled tega bomo bolj intenzivno spremljali te tekme v letošnji sezoni in sistematično zbirali material, katerega bomo lahko uporabljali za propagando. Tudi navzočnost Elanovih predstavnikov na teh tekmah se bo ob letošnjem letu obvezno morala povečati, vsled tega, ker Elan ni več anonimna firma, ampak je z uspehi Stenmarka postala svetovno znana tovarna, ki proizvaja ne samo veliko količino smučmi, po kateri nas uvrščajo na 3. mesto v svetu, ampak tudi tovarna, ki proizvaja visokokvalitetne smučmi, s katerimi se dajo dosegati vrhunski tekmovalni rezultati. Ves kolektiv je lahko ponosen na rezultate, katere dosegajo tekmovalci na naših smučeh. Zavedati se moramo, da z nobenim drugim propagandnim sredstvom ne bi mogli doseči tako publiciteto kot jo dosegamo s tekmovalnimi uspehi.

Dipl. ing. Petriček Peter

Stenmarkovo najmočnejše orožje: Impuls smuč

Obilica dolgotrajnih in težkih mednarodnih posvetov na političnem, predvsem pa gospodarskem področju, sama po sebi že opozarja na to, da je svetovno gospodarstvo v globoki krizi. Danes je popolnoma jasno, da ta kriza ni samo ciklična, kratkoročna, temveč da je dolgoročna, strukturalna in zadeva sestavo sodobne industrijske družbe, predvsem pa kapitalistični način proizvodnje.

Svetovna gospodarska kriza je razvidna iz štirih skupin značilnosti:

— splošen pojav občutnega upadanja gospodarske dejavnosti (globoke recesije), ki je pretresel do temelja celotno svetovno gospodarstvo, zlasti v zapadnih industrijskih deželah, pa tudi v deželah v razvoju. Po oceni bo v celotnem svetovnem gospodarstvu zapadnega tipa prvič v zgodovini stopnja rasti manjša od sto odstotkov, kar pomeni manjšo proizvodnjo kot v preteklem obdobju. Najtežja posledica tega je splošna poslovna nesigurnost, izostajanje investicij ali novih vlaganj na področje proizvodnje ipd. Brez ozira na družbeno-politično prepričanje so si ekonomisti v svetu edini, da je »zlata doba« povojne kapitalistične konjunktura — ugodnih gospodarskih okoliščin, minila.

— druga značilnost krize je težka nezaposlenost, ki je logična posledica recesije. V letu 1975 beležimo v zapadnem svetu preko 15 milijonov nezaposlenih, kar je najvišje število po veliki gospodarski krizi iz 30 let tega stoletja.

— tretji pomembni pojav je velika inflacija v celotnem svetovnem gospodarstvu, ki se ne kaže samo v začasnem in neprestanem porastu cen, temveč tudi v zakoreninjeni nesposobnosti dosedanjega mednarodnega gospodarskega sistema, da bi uspešno rešil problem inflacijskih pojavov.

Iz teh razlogov se celotno svetovno gospodarstvo pa tudi vse nacionalne ekonomije nahajajo v neprestanem precepu in nihanju med nezaposlenostjo in inflacijo. Seveda imajo ti pojavi v različnih ostrinah svoj splošni odziv v družbenopolitičnih zaostritvah v posameznih deželah tako daleč, da se poleg gospodarskih strokovnjakov danes s tem ukvarjajo tudi politiki do samih predsednikov in vodij posameznih držav.

— V mednarodnem gospodarstvu je četrti sklop problemov, to je motenj na področju denarnih tokov in plačilnih bilanc posameznih držav kruta, ki tare domala vsa vodstva držav na svetu. Do nedavna sorazmerno mirni tokovi v eno ali drugo smer so danes skorajda izgubili svoj pravi ritem tako, da poznamo skoraj v vseh državah velike in nagle skoke iz suficitov v deficit in obratno. Ti skoki so bili predvsem pogojeni s spremembami na področju surovin in energije.

Naša dežela spada med eno najbolj odprtih dežel na svetu, kar se odraža tudi na gospodarskih podatkih, saj ustvarjamo 24 % našega družbenega proizvoda v poslovanju s tujino. Iz tega razloga, zaradi naše politike neuvrčenosti in povezovalja je po drugi strani naša občutljivost za vse tokove na svetu zelo velika.

Pri oceni, kje so osnovni vzroki, ki povzročajo te velike, globoke in dolgoročne spremembe v svetovnem gospodarstvu in v mednarodnih odnosih na sploh, so se stro-

kovnjaki zedinili v tem, da obstaja jo štirje osnovni vzroki:

— Zaradi že omenjene poglobljene krize kapitalističnega načina proizvodnje in prerazporeditve surovin in ustvarjenih dobrin prihaja pri osvobajanju kolonij in celo celih kontinentov do hudih kriz sedanjih oblik kapitalizma, predvsem potrošniške družbe in do prodora socializma kot svetovnega procesa.

— V sedanjem obdobju se na svetu dokončuje proces politične dekolonizacije z ostrimi poskusi gospodarskega podjarmljanja, ki se upira začetkom javne ekonomske dekolonizacije. Nastalo je 142 držav, s čimer se je porušil sedanji sistem prelivanja gospodarskih tokov iz bivših kolonialnih držav v nekaj vrhov gospodarskih središč na svetu kot poceni surovinskih izvorov ter z obratno smerjo pretoka dragih industrijskih artiklov. Seveda išče vsaka od teh 142 držav svoje mesto v gospodarski in politični strukturi sveta, nastaja močno gibanje neuvrčenosti, nastajajo medsebojne vezi med temi državami, ki jih skušajo super sile povezovati s svojimi nitmi v enotni tok do sebe in do njih nazaj, kar danes seveda več ne uspeva.

— Tretji razlog je v nadaljnjem velikem razširjanju znanstveno-tehnične in tehnološke revolucije. Ta je prinesla za sedanje obdobje izredne tehnične dosežke, s tem pa je postal svet manjši, vedno bolj

Novi odnosi v mednarodnem gospodarstvu morajo ustrezati sledečim potrebam:

— Temeljiti morajo na enakopravnosti in ostalih osnovah neuvrčenosti, saj je bistvo dosedanjega sistema ravno v njegovi neenakopravnosti med narodi, državami in gospodarskimi sistemi.

— Novi odnosi morajo privedi do pravičnejše razdelitve svetovnega dohodka.

— Ustvariti je potrebno polno možnost za prerazporeditev svetovnega gospodarstva v obliki nove mednarodne delitve dela tako, da bo vsaka dežela in vsak narod imel v njej svoje mesto na osnovi primerjalnih prednosti.

— Zagotoviti je potrebno dinamičen in usklajen razvoj vseh dežel, ker imajo vse pravico in dolžnost do lastnega razvoja.

— Potrebno je ugotoviti prednostno reševanje osrednjih gospodarskih nalog sveta, med te pa sigurno spada ena največjih, to je zaustavitev razvoja, ki jim je potrebno dati impulze za njihov hitrejši razvoj.

V spletu opisanih okoliščin je seveda izrednega pomena medsebojno sodelovanje med deželami v razvoju. Star kapitalistični način medsebojnega poslovanja se je kljub krčevitemu branjenju skoraj do temeljev porušil. Praktično tkzv. piramidalnega načina mednarodnega poslovanja skorajda ni več, na-

sveta, še posebej pa neuvrčenih dežel med seboj.

V razmerah gospodarske krize, ko še iz lastnih razlogov povečujemo našo nekonkurenčnost, kar je na kratko že opisano, dodajamo še enega izmed največjih vzrokov naše konkurenčnosti, to je notranjo inflacijsko stroškov. Ta je osnovni element, ki zmanjšuje in stalno poslabšuje našo reprodukcijsko sposobnost gospodarstva in seveda tudi konkurenčnost na zunanjih tržiščih. Tako doživljamo, mednarodno gledano silovite udarce:

— Imamo skoraj nepremostljive probleme za plasman naših izdelkov in storitev, predvsem v zapadne razvite dežele, kar nam še otežkoča njihove uvozne omejitve in protekcionistična politika.

— Soočeni smo zaradi njihove lastne globoke krize s povečano konkurenco iz teh dežel pri nas, ker vidijo razvite dežele v izvozu tudi enega glavnih svojih pogojev da oživijo gospodarstvo in

— z njimi se srečujemo na tretjih tržiščih v hudi konkurenčni borbi. Samo v tkzv. petrolejskih in arabskih deželah smo v preteklem letu izgubili ogromno poslov kljub odličnim političnim osnovam in sodelovanju, saj smo bili praviloma od 15 do 50 % dražji. Da bo mera polna, si iz našega gospodarstva posamezne delovne organizacije na tretjih tržiščih konkurirajo ne samo lojalno, temveč tudi neprimerno, končni rezultat pa čutimo skupaj kot državljani Jugoslavije.

Ob silno razvejani nadstavbi nad proizvodnjo zato lahko rečemo, da le-ta ni odigrala v marsikaterem oziru svoje učinkovite vloge, kot je proizvodnja stala in je proizvodnja od nje pričakovala. Takšno stanje pa obenem tudi zahteva večjo učinkovitost gospodarstva, da bi hitreje reagirali in se prilagajali mednarodnim potrebam. Ob možnostih, ko je naš skupni interes vseh zaposlenih in državljanov v družbi mnogo enotnejši kot v zapadnem svetu, je naša neprilagodljivost, trdnost in počasnost izraz najbrže neprincipelnosti, drobnih parcialnih interesov in pojava, o katerem javno ne govorimo, je pa splošno ena največjih naših nevarnosti, namreč osebne nezainteresiranosti in nedelavnosti prevelikega števila zaposlenih v naši družbi.

Dolfe Vojsk, dipl. oec.
(Se nadaljuje)

Svet in mi

med seboj povezan in soodvisen. To se odraža med drugim tudi na pojavu velikih regionalnih, nacionalnih in kontinentalnih posvetov o potrebi skupnih nastopov in rešitev. Obdobja diktatov enih in njihovega izvajanja po drugih so s tem praktično minula.

— Četrta skupina vzrokov za krizo je v vse večji delitvi sveta in prepadu med razvojem razvitih dežel in ostalih na svetu. Nastajajo velike politične napetosti, ki izhajajo iz gospodarske situacije, saj 70 % svetovnega dohodka danes uživa in z njim razpolaga le 30 % svetovnega prebivalstva.

Dohodek na prebivalca med deželami v razvoju in razvitimi deželami se danes giblje v vedno večjem razkoraku in znaša že 1:12.

V takšnih ugotovitvah je naravno, da se je sprožil proces temeljnih sprememb na področju mednarodnih gospodarskih odnosov, ki zadevajo vsako deželo posebej pa tudi posamezne grupacije držav, ki so skušale okoli sebe zgraditi neke vrste gospodarske ali politične ograje.

Na letos končanem specialnem zasedanju Združenih narodov je bila iz tega razloga sprejeta deklaracija o potrebi ustvaritve nove mednarodne gospodarske ureditve, ki pomeni dolgoročno programsko nalogo posameznih državnih vodstev in ureditev v prid človeštvu v celoti.

Te spremembe naj bi bile obenem tudi prilagajevanje dejanskim materialnim procesom, ki so že v teku in silijo v menjavo mednarodnih gospodarskih odnosov. Jugoslavija je v teh tokovih nesporno priznana eden glavnih pobudnikov nove mednarodne gospodarske ureditve. V čem pa je bistvo teh novitev?

mesto tega pa je v teku izgradnja novega sistema, v katerega vlagajo velike napore tisti, ki nimajo svetovne prevlade na ekonomskem področju zaradi svoje primerjalne zaostalosti. Vzpodbudna je v tem smislu konkurenca neuvrčenih v Limi, kjer je bilo sprejetih okrog 30 predlogov, ukrepov in instrumentov za nadaljnji razvoj medsebojnega sodelovanja med vsemi deželami

Obiski

Visoka šola za telesno kulturo je v okviru Jugoslavije organizirala seminar iz smučanja in aktivnosti v prirodi pozimi za vse kadrovske šole in univerzitetne centre. Program je bil namenjen študentom, prilagojen pa je bil potrebam in zahtevam vojske za splošni ljudski odpor.

V programu, od generalštaba JNA iz Beograda je bil predviden tudi obisk naše tovarne, v ponedeljek, 22. 12. 1975. Število udeležencev je bilo cca 40.

Nova direktorica SDK Kranj, tovarnišica Verbičeva, je bila predstavljena tudi v naši OZD. Na sliki si z zanimanjem ogleduje proizvodnjo smučl

SEJMI 1975-76

Upravni odbor je program sejmov sprejel in potrdil. Zaradi važnosti sodelovanja »Elana« na teh sejmi posredujemo članom kolektiva osnovne karakteristike teh sejmov.

I. Dejavnost plastike

1. Genova, 17.—27. oktober 1975

Sejem je mednarodnega značaja in je prisotnost predstavnikov Elana nujna, posebno ker je prodaja v Italiji izredno uspešna.

2. HISWA, Amsterdam, marec 1976

Glede na mednarodni značaj sejma in uspešno prodajo v tej državi je nujno sodelovanje naših predstavnikov, da se spoznajo s problemi tržišča in razvojem mednarodne konkurence.

3. Düsseldorf, 24. 1.—1. 2. 1976

Mednarodni značaj sejma zahteva udeležbo neposrednega proizvajalca — Elana zaradi poznavanja tržišča in konkurence.

vsi svetovni proizvajalci smučí in vsi važnejši prodajalci smučí. To je masovna udeležba na tem sejmu nujna, ker je tu srečanje sveta v malem.

3. Alpexpo, Grenoble, 6.—9. 3. 1976

Sejem je sicer mednarodni, vendar bolj nacionalnega značaja, kjer se oblikujejo smernice prodaje na francoskem tržišču, kar je pomembno pri nadaljnji politiki prodaje. Francija predstavlja v Elanovi izvozi bilanci četrto mesto.

4. MIAS, Milano, 13.—16. 3. 1976

Mednarodni sejem z nacionalnim poudarkom. Gibanje prodaje na italijanskem tržišču s oblikuje ravno na tem sejmu, kar je pomembno za Elan.

5. Oesfa, Salzburg, 19.—21. 3. 1976

Izrednega pomena za avstrijsko tržišče, kjer je domača konkurenca izredno močna. Prisotnost naše-

7. SIA, Las Vegas, 19.—25. 3. 1976

Izredno pomemben sejem mednarodnega značaja, kajti tu se oblikuje celotna prodaja za sezono za največje tržišče smučí. Prvotno je bilo več sejmov (3), sedaj pa so združeni v enega in ima še toliko večji pomen, ker so zajeti vsi predeli ZDA in ga obiščejo vsi večji kupci iz celotnih ZDA. Tržišče ZDA predstavlja za Elan petino celotnega izvoza smučí.

3. Brno, april 1976

Ceškoslovaško tržišče je izredno zanimivo za prodajo smučí, vendar tudi težko. S samostojnim nastopom na tem sejmu, ki je namenjen širokim množicam potrošnikov, vzbudimo povpraševanje po naših smučeh, če se že uvozniki ne odločajo za nabavo naših smučí.

III. Telovadno orodje

1. Sejem v Kölnu, 5. november 75

Predviden je bil samo obisk, da se ugotovi ali bi se v bodoče neposredno sami pojavili v razstavnih prostorih ali ne. Namen pa je tudi ugotoviti novosti na trgu in bo obisk tudi v bodoče potreben za razvoj našega telovadnega orodja.

2. Sejem učil v Beogradu, 28. oktobra do 2. novembra 1975

Sejem je mednarodnega značaja in izredno pomemben za prodajo telovadnega orodja na tržišču Jugoslavije. Za ta sejem so organizirani ogledi učiteljev in profesorjev, kar je pomembno pri odločitvah za opremo telovadnic ravno od teh ljudi.

M. Jamšek

Slovenski športniki iz Koroške pišejo

»Športni vestnik« 12. XII. 1975

Ena izmed najbolj znanih tovarn športnega orodja je tovarna ELAN v Begunjah na Gorenjskem. Pretekli ponedeljek si je mesto proizvodnje športnih artiklov ogledala delegacija Slovenske fizikulture zveze v Celovcu. Delegacijo so poleg odbora Slovenske fizikulture zveze tvorili še zastopniki športnih klubov in profesorji za telesno vzgojo na državni gimnaziji za Slovence v Celovcu.

V skupnem razgovoru z Elanovim vodstvom, glavnim direktorjem Adolfom Vojskom, direktorjem inštituta Petrom Petrickom, vodjo proizvodnje smučí Maksom Vrečkom, urednikom Elanovega mesečnega glasila »Naša smučina« Slavkom Knaflom in direktorjem kadrovske splošnega sektorja Andrejem Prislanom, je delegacija Slovenske fizikulture zveze dobila splošni pregled dela v tovarni in bila seznanjena tudi s težavami, ki nastajajo prav iz konkurenčnih razlogov na svetovnem trgu. Posebej jim delajo težave še avstrijski proizvajalci smučí, ki skušajo s korupcijo in drugimi metodami onemogočiti uveljavitev ELAN-ovih smučí. Kljub neljubim težavam in hudi konkurenci pa se je Elanovim izdelkom uspelo prebiti na svetovni vrh, v prvi vrsti s skakalnimi smučmi in smučmi za alpske discipline. Elanove skakalne smučí ne manjkajo na nobenih skakalnih prireditvah, zmage pa so slavile na svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah. Tako se tudi ni treba čuditi, da skačejo Nemci, Japonci, Švicarji, Italijani in dr. na Elanov-

kah. Pred nedavnim pa so skakali tudi člani avstrijske reprezentance na Elanovih smučeh, sedanjí trener Baldur Preiml pa je na njih osvojil na olimpijskih igrah v Grenoblu bronasto kolajno. Za Elanove smučí so se odločili tudi skakalci iz Zahomca. Schnabl, Wallner, Milonig in Gratzler so prav na njih prišli do svetovnega slovesa. Direktor Vojsk pa je tudi ugotovil, da pomeni predsedanje omenjenih Zahomčanov na smučí Fischer hud udarec za vodstvo Elana, saj so člani slovenskega športnega društva Zahomec bili Elanov »izobesek«.

Velik renome pa si je Elan ustvaril tudi s svojimi smučmi za alpsko smučanje. Od 300.000 parov smučí jih kar okoli 80 % izvaža v inozemstvo. Izredne uspehe v tekmovalnih za svetovni pokal je slavil Šved Ingemar Stenmark, svetovni prvak v slalomu in veleslalomu 1974—75. Na letošnji prvi predstavi v Val d'Isere je Stenmark zasedel na Elanovkah za Thönijem drugo mesto v veleslalomu. Uspeh na Elanovkah pa je letos imel tudi že Slovenec Bojan Križaj, ki je v Livignskem slalomu zasedel 7. mesto.

Elan je svoj program v svoji 30. letni zgodovini razširil tudi na izdelavo čolnov iz umetnih mas in telovadnega orodja. Delegacija SFZ je imela po razgovoru na licu mesta priložnost, da si ogleda proizvodnjo omenjenih artiklov in je pod strokovnim vodstvom dobila tudi napotke in odgovore na najrazličnejša vprašanja.

Sovjetski tovarnjaki so naložili čolne in smučí, prodane v SSSR

4. Spomladanski sejem, Zagreb, 22.—28. aprila 1976

Sejem je mednarodnega značaja in za prodajo čolnov na domačem tržišču izrednega pomena. Predvsem za dalmatinsko področje je ta sejem pomemben, ker ga obišče mnogo privratnih interesentov iz tega najvažnejšega jugoslovanskega dela tržišča. Na tem sejmu se običajno tudi odprodajo mnogi čolnovi, v kolikor so na razpolago.

5. Sejem nautike, Beograd, 5. aprila—11. aprila 1976

Sejem je izrednega pomena za prodajo v Srbiji, predvsem za Donavsko področje. Na tem sejmu se proda mnogo čolnov direktno privratnim kupcem.

II. Dejavnost smučí

1. Tokyo, 15.—20. januarja 1976

Razstava je nacionalnega značaja, ki jo organizira naš predstavnik za

Japonsko za svoje večje odjemalce. Prodaja na to tržišče je izrednega pomena (prodajojo se samo dražje smučí ob množici smučí domače japonske proizvodnje). S to razstavo je dana možnost predstavniku Elana, da podrobneje spozna probleme trga in zahteve, zato je nujna udeležba na taki razstavi.

2. ISPO, München, 26.—29. februarja 1976

Sejem ISPO je največji mednarodni sejem smučí, kjer se srečajo

POMA

a happy christmas
and a prosperous new year

feliz año

С НОВЫМ ГОДОМ

frohe Weihnachten
und ein gutes Neues Jahr

商賀新禧

migliori auguri di buon anno
frečna nova godina

szczęśliwego nowego roku

سالرف مبارک

ga predstavnika je nujna, da reši eventualne probleme, ki nastanejo v teku sejma (razstavljamo prek našega predstavnika za Avstrijo) in se seznani s tržiščem.

6. Züsapa, Zürich, 28.—31. 3. 1976

Za švicarsko tržišče pomeni enako kot sejmi pod t. 3—5 za določena tržišča. Prav tako ima ta sejem tudi mednarodno obeležje.

Slovenski športni delavci iz Koroške na obisku v Elanu

Bera občinskih sindikalnih športnih iger 1975

V skupni uvrstitvi »Elan« drugi

1. Smučanje: 192 nastopajočih iz 42 OOS

Ekipno moški:

1. KOOS Elan Begunje
2. OOS Sukno Zapuže
3. OOS Gozdno gospodarstvo Bled

Ekipno ženske:

1. KOOS Vezanine Bled
- 2.—3. KOOS Almira Radovljica
- 2.—3. OOS Osnovna šola Bled

Ekipno skupaj:

1. Elan Begunje
2. Sukno Zapuže
3. Vezanine Bled

2. Plavanje: 159 nastopajočih iz 29 OOS

Ekipno moški:

1. OOS Iskra Otoče
2. KOOS Elan Begunje
3. Sukno Zapuže

Ekipno ženske:

1. OOS Iskra Otoče
2. OOS Sukno Zapuže
3. KOOS Almira Radovljica

Ekipno skupaj:

1. Iskra Otoče
2. Sukno Zapuže
3. Almira Radovljica

3. Balinanje: 48 nastopajočih iz 15 OOS

Ekipno moški:

1. OOS UO Sob Radovljica
2. KOOS Veriga Lesce
3. KOOS Almira Radovljica

4. Avtorally: 86 nastopajočih iz 23 OOS

Ekipno skupaj:

1. KOOS Elan Begunje
1. OOS Vezanine Bled

2. OOS DPO občine Radovljica

3.—5. KOOS Veriga Lesce

3.—5. OOS Iskra Lesce

5. Šah: 20 nastopajočih iz 14 OOS

Ekipno moški:

1. OOS Psihiatrična bolnica Beg.
1. KOOS Elan Begunje
2. KOOS Veriga Lesce

6. Namizni tenis: 48 nastopajočih iz 20 OOS

Ekipno skupaj:

1. OOS Iskra Otoče
2. KOOS Elan Begunje
3. KOOS Veriga Lesce

7. Kegljanje: 309 nastopajočih iz 49 OOS

Ekipno moški:

1. KOOS Veriga Lesce
2. OOS SGP Gorenje Radovljica
3. OOS Iskra Otoče

Ekipno ženske:

1. OOS Iskra Otoče
2. OOS Iskra Lipnica
3. KOOS Elan Begunje

Ekipno skupaj:

1. OOS Iskra Otoče
2. Veriga Lesce
3. KOOS Elan Begunje

Zmagovalec, drugo in tretje uvrščena OOS celotnih delavskih športnih iger upošteva kvaliteto in množičnost za leto 1975:

1. OOS Iskra Otoče	260 točk
2. KOOS Elan Begunje	208 točk
3. KOOS Veriga Lesce	166 točk

Sindikalnih športnih iger za leto 1975 so se udeležili športniki iz 66 osnovnih organizacij sindikatov. Na igrah je v sedmih panogah nastopilo skupno 864 športnikov — članov sindikata.

Doktor F. H. Lorentz pa je pri svojih razvrstitvi športov upošteval tudi druge sisteme: gibalni aparat (mišice, sklepi, okostje), prebavila, kri, centralni živčni sistem in dedno snov. V njegovi lestvici imajo maksimalno število točk (49) hokej, alpinizem, visokogorsko smučanje in atletski deseterboj. Sledijo plavanje s 43, in smučarski tek in rokomet s po 42 točkami. Dviganje uteži ima le 13 točk, ker v glavnem učinkuje le na mišice.

Med vadbo na lahkih smučah na pobeljenih poljanah, pa se vam postopoma zviša srčni utrip, kapilare v delujočih mišicah se odpirajo in v krvni obtok se vključuje tudi rezervna kri, ki je bila vskladiščena v jetrih, vranici in drugih organih. Pri daljšem teku se zniža krvni pritisk. S sistematičnim tekom dosežemo razširitev žil, med kapilarami pa nastajajo nove zveze. Tako v mišice s krvjo pride več

hrane in kisika, produkti presnove pa se lažje odvajajo in mišice postanejo mnogo sposobnejše za delo in odporne proti utrujanju.

Po mnogih znanstvenih raziskavah spada tek med športe, ki učinkovito preprečujejo bolezni srca. Zmogljivost in volumen srca se poveča. Ker se razširijo žile in postanejo bolj elastične, pritisk pa se zmanjša je srce tudi manj obremenjeno. Laboratorijsko je tudi dokazano, da se v procesu treniranja, ne samo poveča količina krvi, temveč tudi količina hemoglobina in rdečih krvnih telescev v njej.

Poleg razvoja vzdržljivosti, psihomoralni vplivi pri teku krepijo tudi voljo ter oblikujejo pozitiven odnos do človeka in kolektiva. Smučarski tek deluje v skladu z geslom: »Zdrav duh v zdravem telesu!«

Ker te dni v naši občini gostujejo tudi nekateri tuji elitni tekači naj pripišem še tole:

Danes smo znani kot odlični organizatorji večjih mednarodnih prireditvev. Ravno pri njih pa moramo žal priznati tudi vrzel. Ne znamo dovolj izkoristiti vloženega truda in sredstev, saj bi te kvalitetne prireditve v prvi vrsti morale biti močno mobilizacijsko sredstvo za pritegnitev mladine k športu.

Boris Kozinec

Delovna zmaga

Staro leto smo prestali,
krizo v njem smo pregarali,
tridesetletnico slavili —
in Stenmarka počastili.
Zdaj je smučka naša
za kupce sladka paša.
Z njo nabira Stenmark si medalje,
in pa tudi nam priznanje!
Staro leto smo prestali
in se v novega podali.
Zopet stroje poženimo
in si srečo zaželimo!

delavec Jeram Peter

Vrednost smučarskega teka

Športna rekreacijska aktivnost

Smučarski tek ni le tekmovalni šport, ampak je tudi zdrava gibalna terapija, posebno v obliki izletov in turnega smučanja. Znano je, da se je aktivnost, za katero so značilni ritmični in harmonični gibi, prilagojeni terenu, iz Skandinavije, razširila tudi po drugih deželah sveta. Ponekod je postal pravi družinski šport, saj odhajajo cele družine kar na celodnevna popotovanja s smučmi. Ker si tudi pri nas na ta način vse več ljudi utrjuje zdravje in je tudi v Elanovi tekaški sekciji vedno več aktivnih članov, sem se odločil, da napišem nekaj o prednostih teka na smučeh.

Če ste začetnik, boste prav gotovo uspeli smučati že prvi dan, saj hojo na smučeh zmore vsak, za tek pa je potrebno le malo močnejše in hitreje odriniti z rokami in nogami. Sicer pa morate začetni počasi in ni potrebno že prvi dan postaviti kakršenkoli rekord. Hitrost teka in dolžino proge si vsako lahko odreja sam, glede na svoje sposobnosti. Zato je smučarski tek primeren za vse starosti, pa tudi cela družina lahko teče skupaj.

Ena najboljših stvari pri smučarskem teku je tudi, da ne potrebujete zanj mnogo stvari. Ne potrebujete gričev, strmine in vlečnic.

Ni treba stati v dolgih vrstah, na poceni rekreacijo se lahko podaste v bližnji gozd. Tako boste drugače, veličastneje doživljali naravo, odmaknjeni od vsakdanjega hrupa. Nevarnost padcev in poškodb bo minimalna, pa tudi srečanja s »kamikazami« bodo izključena.

Na učinkovitost smučarskega teka opozarjajo športni zdravniki in

fiziologi. V znanem Cooperjevem programu za vzdrževanje dobre kondicije, po katerem je treba s poljubnimi aktivnostmi tedensko doseči 30 točk, ima smučarski tek 12 točk na uro. Za primerjavo naj navedem, da ima hokej 9, sabljanje 6, drsanje 4 točke na uro. Njegove raziskave so temeljile na porabi kisika med aktivnostjo in nam zato kažejo kakšen je učinek vaje na dihalni in srčno-žilni sistem.

Elan ima že vrsto let patronat nad graničarsko karavlo v Mostah. Za Dan JLA jim je bila izročena gornja plaketa

Urednik SMUCINE naše, eden od oračev tovarne današnje, dopolnil 50 je let na tem svet, zato čestitke za še vrsto let!

Življenjska sila, športna vnema, z leti naj Vam ne pojenja, novice v kolektivu našem, še naprej v stilu Vašem.

Sodelavci

8 NASA SMUCINA